

Het natuurlijke mirakel van de giraf

Marianne Rietveld

een metafoor voor hoogbegaafdheid

Hoog boven de savanne torent hij uit. Met zijn lange nek, ranke benen en opvallende vlekken is de giraf een bijzonder dier om te zien. Maar het echte wonder zit vanbinnen. De giraf is niet alleen het hoogste landdier, maar heeft ook een bijzonder hart, letterlijk en figuurlijk. En juist dat maakt hem tot een krachtige metafoor voor hoogbegaafde kinderen.

KLEIN MAAR KRACHTIG

Uit anatomisch onderzoek blijkt dat giraffen juist géén groot hart hebben. Hun hart is relatief klein, maar buitengewoon krachtig. Dankzij extreem sterke hartspieren pompt het moeiteloos bloed omhoog, helemaal naar het hoofd. Giraffen hebben zelfs een uniek bloedvatstelsel dat zich aanpast aan veranderende situaties. De wanden

van hun bloedvaten zijn stevig en flexibel, waardoor ze geen last hebben van bloeddruk-schommelingen. Een waar natuurwonder. Na het tot mij nemen van dit lesje anatomie maakte mijn hart een sprongetje. Precies dát maakt de vergelijking met hoogbegaafde kinderen nog treffender.

Laat ik het hier verder uitleggen

HET WONDER VAN BINNEN

Hoogbegaafde kinderen vallen vaak op door hun scherpe blik, snelle denken en opvallende talenten. Ze steken - net als de giraf - met

hun hoofd boven het maaiveld uit. Maar ook bij hen zit het echte mirakel vanbinnen: een krachtig, gevoelig hart dat klopt voor rechtvaardigheid, autonomie, authenticiteit en diepe verbinding.

Ik zie het keer op keer: wanneer deze kinderen zich veilig voelen, gezien worden in wie ze zijn en zich vrij mogen uitdrukken, dan gaan hun harten echt kloppen. Dan komen hun talenten tot bloei, vaak in een intensiteit die moeilijk in woorden te vangen is.

In de talententaal noemen we deze kinderen 'zinzoekers'. Pareltjes, soms dof geworden door onbegrip, maar die gaan glanzen wanneer we ze zien voor wie ze zijn.

DE POETSDOEK IN ONZE HAND

Als opvoeders hebben wij een belangrijke taak: we mogen de parels helpen poetsen. Niet grof, niet gehaast, maar liefdevol, met aandacht, zachtheid, en soms ook met een beetje wrijving. Want zonder schuren, geen glans. Voorwaarde is wel dat we

voorbij het gedrag kunnen kijken. Dat we de zijnskant van hoogbegaafdheid leren begrijpen – het deel dat niet direct zichtbaar is, maar waarin veel van het gedrag geworteld ligt. Dáár ligt de sleutel.

ZIJNSWIJZERS & ZIWI DE GIRAFFE

Om ouders en kinderen daarbij te ondersteunen, zijn de ZijnsWijzers en ZijnsWijzersJunior ontwikkeld. In spelvorm ga je samen met het kind op ontdekkingstocht: waar komt gedrag vandaan? Wat ligt eronder? Het doel is niet om gedrag goed of fout te vinden, maar om het te begrijpen. En begrip begint altijd met luisteren – zonder oordeel.

Begrijpen is niet hetzelfde als goedkeuren. Begrijpen is ruimte geven aan wat er is.

Daarom voegen we bij elke set een kleine giraf toe: **ZiWi**. Omdat kinderen zich in hem herkennen. Omdat hij, net als zij, vanbinnen net zo bijzonder is als van buiten.

Het natuurlijke mirakel van de giraf

...een metafoor voor hoogbegaafdheid

EEN VOORBEELD UIT DE PRAKTIJK

Een meisje van zes - laten we haar Marte noemen - startte onlangs een coachingstraject bij mij. Ze was net versneld van groep 3 naar groep 4 gegaan. Tijdens een spelmoment vertelde ze over een situatie op school: "Ik stelde de juf een vraag, maar in plaats van antwoord te geven, ging ze meteen iets regelen waar ik helemaal niet blij mee was. Ze veranderde van alles, maar ik kreeg geen antwoord. Daar had ik helemaal niet om gevraagd."

De vraag van Marte was simpel:

"Wat als ik de moeder, waar ik bij ingedeeld ben bij het schoolreisje, kwijtraak tijdens het schoolreisje. Wat moet ik dan doen?"

De reactie van de juf? Marte werd uit haar oorspronkelijke groepje gehaald waar haar vriendinnen inzaten, en bij het groepje van de juf gezet - zonder haar vriendinnen. Voor Marte was het schoolreisje daarmee al mislukt.

Zij voelde zich niet gehoord. Haar autonomie werd genegeerd. Haar behoefte aan duidelijkheid veranderde in een gevoel van onmacht.

Als opvoeder denken we vaak een goede oplossing te bedenken voor het vraagstuk van het kind. We vergeten soms samen met het kind naar een oplossing te zoeken. Dit voorbeeld laat zien hoe belangrijk het is om eerst te luisteren, écht te luisteren - vóór we handelen.

VIJF KARAKTEREIGENSCHAPPEN IN OPSTAND

In deze ene situatie raakten vijf kenmerkende eigenschappen van hoogbegaafde kinderen in de knel:

- 1. De kritische denker maakt overuren:** "Ik stelde een vraag, vroeg niet om actie, heb je wel naar me geluisterd?"
- 2. De rechtvaardige staat te springen:** "Het is niet eerlijk dat ik mijn groepje moest verlaten, dat vroeg ik niet!"
- 3. De behoefte aan autonomie wordt hier gepasseerd:** "Waarom vroeg de juf niet aan mij wat ik wilde en handelde zonder met mij in gesprek te gaan?"
- 4. De gevoelige snaar wordt geraakt:** "Je begrijpt me niet... ik voel me niet gehoord."

- 5. De perfectionist zegt:** "Het groepje was perfect en is het nu niet meer." Situaties als deze komen vaker voor dan we denken. En telkens is de boodschap dezelfde: begrijp mij voordat je mij probeert te helpen.

WAAROM DE GIRAF ZÓ GOED PAST

De giraf blijkt een prachtige metafoor voor hoogbegaafde kinderen:

- Zijn hart is niet groot, maar extreem krachtig - net als de emotionele belevingswereld van hoogbegaafde kinderen.
- Met zijn lange nek kijkt hij verder dan de rest - zoals hoogbegaafde kinderen vaak vooruitdenken en verbanden leggen.
- Met die prachtige paarse tong reikt hij naar de hoogste toppen om zich te voeden - net als hoogbegaafde kinderen hunkeren naar intellectuele uitdaging.
- Hij kan afstand nemen én zich voegen in de groep – hoogbegaafde kinderen kunnen dit ook maar voelen zich daarin vaak alleen.
 - Zijn vlekken camoufleren hem – ook hoogbegaafde kinderen passen zich aan om 'onzichtbaar' te worden.

- Zijn poten lijken fragiel, maar zijn sterk genoeg om een leeuw te verjagen – hoogbegaafde kinderen zijn kwetsbaar voor (niet) gesproken taal maar kunnen iemand de baas met hun grote woordenschat.
- En: geen giraf is hetzelfde – net als geen hoogbegaafd kind hetzelfde is.

Tot slot: pak jij ook de poetsdoek op?

We hebben een kans. Om te zien wat verborgen is. Om te luisteren naar wat niet wordt uitgesproken. Om kinderen te helpen zichzelf te zijn – en te blijven. Zodat dof geworden parels weer gaan glanzen.

Poets je mee?

Marianne Rietveld
dewijswijzer.nl
@dewijswijzer

